

KONTO P. K. O.: „Centr. Zw. P. St. Łow.” 8082.

ADRES: NOWY - ŚWIAT 35.

TELEFON 7-98

PISMO TYGODNIOWE.

WYCHODZI W KAŻDĄ SOBOTĘ.

KINO „ŚWIATOWID“

Marszałkowska 56 111.

Początek o 4 po pol.

Obraz „P. ramounu” w. „Fanamel”.

„CHANG” był wyświetlany
w Londynie w kinie „Claridge”
w obecności Jego Królewskiej
Mości Króla Anglii Jerzego V.

W Paryżu wyświetlano
„CHANG’A” w wielkiej Operze
Paryskiej pod protektorem
Prezydenta Doumergue’a.

FILM O KTÓRYM MÓWI CAŁY ŚWIAT

CHANG

Jedynie zdjęcia autentyczne ukazujące ludzi odclejących w ciągu 4 lat od świata i walczących w pradziejowych gąszczach dżungli sjańskiej z tabunami setek dzikich słoni, trapiących całe miasta sjańskie.

W Genewie wyświetlano
„CHANG’A” wobec
wszystkich przedstawicieli
Ligi Narodów.

W New-Yorku „CHANG”
był wyświetlany w kinie
„Atlantic” oraz 80-ciu
kinach jednocześnie.

Ufa-Palast w Berlinie
gra „CHANG’A” od 8-lu
miesięcy wraz z 70-cioma
kinami jednocześnie.

ROBERT ZIEGLER

SKŁAD BRONI I AMUNICJI

WARSZAWA, TRĘBACKA 10, TEL. 21-94

ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 114, TEL. 10-75

WYŁĄCZNE PRZEDSTAWICIELSTWO
NA POLSKĘ I GDAŃSK fabryk:

Syrena Hammerless Arms Co, Liège
Manufacture d'Armes „Gryf”, Liège
Anciens Etablissements Pieper, Herstal.

Do Szan. PP. Prenumeratorów!

Do poprzedniego numeru załączyliśmy po 2 przekazy P. K. O. 80-82. Jeszcze raz prosimy przeto uprzejmie o łaskawe wręczenie zbywających przekazy myśliwym, którzy dotąd nie zaprenumerowali „Łowca Polskiego”. Kto zaś z dotychczasowych prenumeratorów sam nie zapłacił, zechce to uczynić jaknajprędzej, abyśmy nie byli zmuszeni wstrzymać dalszej wysyłki.

PO KWARTALE TYGODNIKA „ŁOWCA POLSKIEGO”.

Numer niniejszy jest ostatni w bieżącym kwartale. Następny wyjdzie w sobotę po 1 stycznia. Przyszłej soboty nie wydamy numeru z powodu szeregu świąt i opóźnienia poprzedniego numeru w związku z drukiem Ustawy Łowieckiej.

W IV kwartale r. b. wydaliśmy już zresztą 13 numerów, z których 4 takie same, jak dawne dwutygodniki; zamiast zaś 2 jeszcze numerów po 16 stron, jak w poprzednich kwartałach, daliśmy 9 numerów po 12 stron, czyli zamiast 32 stron dawniejszych, daliśmy 108 stron.

Spis rzeczy za rok 1927 załączymy do jednego z następnych numerów.

Szanownym Czytelnikom przesyłamy życzenia świąteczne: Dosiego Roku!

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

Szan. Komitetowi Org. Zawodów. W numerze 29 „Łowca P.”, jeszcze przed otrzymaniem pisma W. Panów z dnia 10 b. m. zamieściliśmy wzmiankę p. t. „Odnażone wyniki”. Tutaj więc dodatkowo zaznaczamy, stosownie do życzenia, że ani tarcze, ani obliczenia nie zaginęły.

W. P. Zygmuntowi hr. Kurnatowskiemu. W źródle, z którego czerpalismy wiadomości, była widocznie pomyłka zecerska. Zaznaczamy więc tutaj, że majątność W. P. Hrabiego nad Obrą w powiecie wolsztynskim, nosi nazwę Gościeszyn.

Redakcja nie zwraca nadesłanych rękopisów i zastrzega sobie swobodę czynienia w nich poprawek i skrótów.

Redakcja nie odpowiada na zapytania, kiedy będzie drukowany artykuł, gdyż zależy to od całokształtu numeru i od posiadania przez Redakcję materiału.

PRENUMERATA: zgóry za kwartał zł. 8; za pół roku zł. 15, za rok zł. 28 — Numer pojedynczy — 1 zł. Za numery, które wyszły przed zaplaceniem, liczymy po 1 zł. Za zmianę adresu — 50 gr.

CENA OGŁOSZEN: Najmniejsze ogłoszenie (18 milim. i szpalt) — 6 zł. Za każde następne 3 mm. po 1 zł. (cała szpaltu liczy się za 288 mm.). Przed tekstem o 50% drożej. Karta tytułowa o 100% drożej.

NAD NILEM NIEBIESKIM

JANA SZTOLCMANA

Ukazała się w drugim wydaniu, ilustrowanem, znana z czasów przedwojennych książka myśliwsko-podróżnicza, opisująca wyprawę łowiecką s. p. Józefa hr. Tolockiego z redaktorem Janem Sztołcmanem.

Treść książki

ROZDZIAŁ I: Wyjazd z Warszawy. Wiedeń. Kair. Nasza służba. Materiał wyprawowy. Assuan. Hr. Teleky. „Prince Abbas”. Sudan Military Railway. Pustynia Nubijska. Ciekawe spotkanie.

II: Chartum. Omdurman. Ochronne prawo łowieckie dla Sudanu. Plan naszej wyprawy. Wyjazd z Chartumu. Zegluga po Nilu. Niebieski. Wód-liceni. Wyjazd karawany. Senar. Nasi łowcy (shikeri).

III: Wyjazd z Senaru. Man-eater. Perłiczka sudańska. Dżungla. Gniazda fermitów. Senga. Wilk. Zóraw czubaty. Nowi Łowcy. Hillet Tefik. Smith Bry. Pierwsze zabito gazella, Louni.

IV: Pierwszy hipopotam. Mashra Abad. Niespokojna noc Ariela. Dawne łożysko Nilu. Rigueba. Hipopotamy i krokodyle. Gazella rdzawoczelna.

V: Polowanie na lwy.

VI: Zóraw czubaty. Tropi słoni. Noc w obozie. Dżungla. Wypaleniska. Pęd orliów i dzęgo dnia.

VII: Spotkanie z aborufami. Lew czy pantera. Szarda dzika. Na tropach bawolu. Słoń i telegraf. 12 strzałów do jednej szluki.

VIII: Polowanie na słonie.

IX: W zerbie. Polowanie na bawoly. Sprawa pantery. Zabicie teleta.

X: Polowanie na hipopotamy. Dublet do aborufów. Lwiątko. Fortowne marsze. Zjawisko murezu.

Cena 6 zł.

BACZNOŚĆ PANOWIE MYŚLIWI!

W połowie grudnia ukazał się

„KALENDARZ MYŚLIWSKI” NA ROK 1928

pod redakcją JULJANA EJSMONDA.

Na treść „oficje” ilustrowanego Kalendarza złożyły się calendarium myśliwskie, obejmujące wg. miesięcy życie zwierzyny, rodzaje polowań i wskazówki hodowlane, TEKST NOWEJ USTAWY ŁOWIECKIEJ, JEDNOLITEJ DLA CAŁEGO PAŃSTWA, wskazówki dotyczące tresury i leczenia psów myśliwskich, pielęgnowania broni, strzelania, preparowania zwierzyny oraz wzory regulaminów łowieckich i kroniki myśliwskiej.

Wysyłka uskuteczniiona będzie za zaliczeniem pocztowem. Cena Kalendarza 5 zł. oraz koszt przesyłki 80 gr. Kalendarz rozesyłany zostanie niezwłocznie po wydaniu.

Zamówienia należy kierować: Julian Ejsmond, Warszawa pl. Tęch Krasny 12 m. 3a, lub do Administracji „ŁOWCA POLSKIEGO”.

Masowe mordy kuropatw.

Istna orgia niszczycielska odbywa się obecnie w Warszawie i nie wątpliwe, w kraju całym. Aż wzdryga się dusza myśliwego-hodowcy, obserwując na wystawach sklepowych pęki całe i literalnie góry zduszonych, smutnych trofeów niegdnego łachlusa-klusowniczego! Zaiste, jeśliby nowa ustawa łowiecka, eliminująca wszelkiego rodzaju sidła, ukazała się jeszcze za lat kilka, to zajęcie kuropatwy stałoby się u nas w Polsce muzealnymi okazami. Niszczono co prawda tak miłe sercu ptaszyny, źródło niezmierzonych rozkoszy łowieckich, w sezonach ubiegłych, w niemniejszym ferworem, lecz zawdzięczając siarczystym mrozom, zawałnym śniegom na kresach — w roku bieżącym odbywa się niewidzialna bachanalja dusielsko-rzeźnicza!

Ze wszystkich oglądanych przez mnie w sklepach kuropatw, zaledwie może 10 proc. było strzelanych. Chociaż, niestety, i dla osiągnięcia i tego efektu optycznego, mają też ci panowie sposób niezawodny. Do kupy w sidła łapanego, nieżywego już plectwa — wali się Nr. 10 strutu i kwita! Zastosowywali ten „techniczny” zabieg ongiś szeroko w Petersburgu i Moskwie „promyszlennicy” północni — albowiem cena rynkowa strzelanych jarzabków i cietrzwy znacznie wyższą była od „duszonych”. Domorośli barbarzyńcy „jeszcze” nie potrzebują się uciekać do podobnych „kombinacji” — gdyż nikt takich szczegółów u nas ciekaw nie jest!

Nie wątpliwe więc, że wszystkie strzelane są z rzetelnych samopalmów i pochodzą ze „zbitych”, wpół zmarzniętych kupek na śniegu, nieszczęśliwych ptaków!

Nikt dotychczas nie zadaje sobie trudu „charakteryzować” ofiary i za darmo tracić jeszcze jeden, tak drogi obecnie ładunek! Lecz, niezawodnie doczekamy się i tej metody. Rzecz dziwna, i godna uwagi!... Kiedy to po pierwszym śniegu cena kuropatw obniżyła się parę tygodni temu na skutek oczywiście szalonego dowozu partii towaru, do 2 i pół złotego za parę (z 6 zł), to im więcej się zbliżał termin „prekluzyjny” — tem ceny rynkowe szły bardziej w górę!... Jakaś źle to się wiąże z chęcią „wyzbycia się” towaru przed okresem ochronnym!

Oczywiście, z czem zresztą nie kryją się niektórzy właściciele sklepów ze zwierzyną, „panuje” wśród nich „pewność” zupełna uprawiania „uczciwego” handlu, aż dopóki starczy „materiału”...

„Po terminie pójdą kuropatwy do worka! — znikną z wystaw i kwita!” — zdanie takie słyszałem od „przemysłowców” z ubolewaniem jednocze-

snem wspominających o „dobrych dawnych czasach za moskali” — kiedy to się „stemplowało” wszystko, i zajęcie i plectwo w maju można było „legalnie” sprzedawać!

Konkluzja i konkretny wniosek z tego wszystkiego, całego tego wandalizmu jest taki: Według mego zdania winien Centralny Zw. Pol. Stowarzyszeń Łowieckich podać do Komendy Głównej naszej dzielnej Policji Państwowej prośbę o polecenie swym funkcjonariuszom przeprowadzania od czasu do czasu rewizyj nie w sklepowych wystawach, lecz w ubikacjach „ochronnych”, jak: piwnice, składy towarów, strychy — w których to „przechowywanie” w oczekiwaniu „godnego klienta” zakazanych obiektów „w workach” może mieć i ma napewno miejsce — niezależnie oczywiście od energicznej pomocy, okazywanej przy wykryciu „prohibicji łowieckiej” przez pp. delegatów powiatowych, członków stowarzyszeń i kółek i wogóle ludzi dobrej woli i należytej etyki!... A takim, niezawodnie jest każdy, szczerze imię myśliwego noszący, a nie „polujący” litylko na złotówki klusownik - dusiciel i jeszcze gorszy „moralny dusiciel” — faktor-pośrednik, uwieczniony tytułem członka konfraterni kupieckiej mało lub wielkomiejskiej! Zmar-nieliby niszczyciele-klusownicy, gdyby nie było zachynych odbiorców!... Począwszy kmiotek czy inteligent wiejski, jeśliby „zadusił” wynikiem zajęcia, lub sidłem kuropatwę, to gwoli własnego użytku (albowiem ci panowie też lubią comby i potrawki) — lecz nigdyby się nie „specjalizował” w swym ohydny-m fachu!... Ratujemy więc jak możemy, nieszczęśliwe szaraczki, biedne zmarznięte, zgłodniałe kuro-patewki, kupką na śniegu ubite i tak często dziś... zabite... duszone... i zjedzone... gwoli „delicji” smakoszy, których „stać na to!”...

Ratujmy, póki czas i jest jeszcze coś do ratowania, gdyż nitylko okazałe zubry na rozpłód z zagranicy (o ironio losów) — do Polski sprowadzać będziemy lecz daleko skromniejsze „lepus timidus i perdis cinerea”!... A czasy te nastąpiłyby niezawodnie gdyby nie nowa ustawa, a szczególnie „sprężyste” jej zastosowanie! Byłoby też pożądane ogłoszenie w dziennikach ostatnich terminów handlu — na kilka dni przedtem, jak to się robi w innych krajach. Wtedy nie ogzystowałby pretekst nieświadomości dla imć panów handlarzy, „benefaktorów” złodziei łowiisk Rzeczypospolitej, dusieli bez czci i wiary!...

Niestety, jeszcze dziś można widzieć apetyczne tak wystawione kuropatwy!... Horrendum!!

ADAM RZEWUSKI

Notatki myśliwej.

Wyjechaliśmy do lasu na polowanie z naganką w prześliczny dzień zimowy.

Spokój i cisza w naturze, gdyż dzień był bez wiatru, drzewa pokryte cudną szatą śnieżną; zdaje się, że tutaj nikt i nic nie zakłóci spokoju, chyba człowiek, żaden wróż.

Głównym celem wyprawy naszej były dziki, obcywane nam solennie przez gajowców.

Wolno było strzelać tylko do dzików i lisów, do zajęcy może później, o ile nie spotkamy tej grub-szej zwierzyny.

Naganka się rozstawia, podjeżdżamy cicho na pierwszy młot. Siedm dobrych fuzy, myśliwi w wesółych humorach, jak zwykle na polowaniu, pełni nadziei.

Słychać trąbkę, naganka ruszyła.

Przed nami gęsty zagajnik, wśród ogromnych traw i wyśnitych już wrzosów, miejsce wymarzone na lisy i wogóle na zwierzynę.

Kto opiszę chwilę oczekiwania na stanowisku, te chwile pełne tajemniczości, niedające się nigdy ani opisać, ani też wypowiedzieć.

Pierwsze trzy mioty puste; prócz zajęcy, nic nie było! Zwatniłiśmy już co do dzików, znając przebiegłość naszych gajowych, pełnych błagi, aby tylko przypodobać się swemu chlebobdawcy.

Pograżeni w takich myślach pesymistycznych, znowu stajemy w zagajniku sosnowym i, równie gestym; strzał dosyć trudny, linja wąska. Naganna ruszyła wkrótce i nagle zdaje mi się, słyszę szmer w gąszczach, jakoby trzask złamanej gałązki. Wiecej milucyca widziorna, zwracam się w stronę, skąd w jednej chwili wyjeżdża na mnie lis, już jest na linji; strzelam, lis ginie w gąszczach.

Naganna dochodzi, dzików niema, idziemy za śladem szukać lisa, farby niema, pewnie chybił. Strzał na komorę, zdawał mi się, że był dobry, o drugim strzale nie było mowy, wobec gąszczy i szybkości, z jaką szedł lis.

Jeden z gajowych pomaga mi szukać; przetrząsamy krzaki, chodząc wprawo to wlewo; czuję, że myśliwi denerwują się długim czekaniem; już chcę dać za wygrana, kiedy gajowy pokazuje mi miejsce za krzakiem; widzę, leży lis rozciągnięty i chociaż na komorę strzelony, na tropie kropli farby nie było.

Siadamy do sań, podając w kierunku leśniczówki na małą przekaskę i rozręzkę.

Po śniadaniu, mając tylko jednego lisa, decydujemy, że strzelać będziemy do wszystkiego.

Dano mi ostatnie stanowisko, między dragownią a zagajnikiem; przez zagajnik szło pedzenie, i tu, że tak powiem, byłam świadkiem prawdziwej wędrowki zajęcy. Wszystkie, wypędzone z owego zagajnika, wchodziły na te dróżkę i sypały mi prosto pod nogi, a ponieważ umowa stała, że pierwszy strzał do dzika lub lisa, więc czekam, przepuszcza ich z dziewięć; wkońcu zdenerwowana, wałę do dziesiątego desperata, siejąc na całej linji niepokój oraz zaciekawienie myśliwych, a tu tylko zwykły szarak.

Od tej pory strzelaliśmy już regularnie do kotów, i dochodzę do wniosku, że dziki w kniei robią często myśliwym niespodzianki, i wychodzą, gdzie są najmniej spodziewane. Tu właśnie to się przytrafiło, w jednym z miotów litylko zajęcym, wyszło 14 sztuk dzików małych i większych na męgo sasiada, który będąc zupełnie nieprzygotowany, obydwa razy spuścił, a my z zalem patrzyliśmy, jak defilowały przed nami na kilkaset kroków poza stary las.

I tak zakończyliśmy jeden z prześlicznych dni styczniowych, spędzonych w lesie. Na rozkładzie mieliśmy owego lisa i kilkanaście zajęcy.

Zegnami zawsze z zalem naszą podlaską knieję

Z Ł.

Stosunki łowieckie w powiecie Bialsko-Podlaskim.

W powiecie tutejszym, jak w wielu miejscowościach w roku zeszłym zajace chorowały na t. zw. „mitylicę”, a ten powiat ma przeważnie teren niski, bagnisty. A i epidemia była więcej złośliwa. Wyjątek stanowią niektóre gminy zachodnie, gdzie zajace mniej uciertały. W roku bieżącym chłódna wiosna z przymrozkami bardzo późnoimi ujemnie wpłynęła na wczesny pomiot zajęcy, to też i stan ich niewiele się poprawił.

W sąsiednim powiecie Brzeskim znajdowano jesienią padłe zajaczki inłode, lecz przyczyny tego zjawiska nie stwierdzono. Należy przypuszczać, że ta sama choroba przeniosła się z tamtej okolicy. W roku zeszłym, jak mi informowano, stan zajęcy był tam niezły. Kuropatw jest dużo. Piękna i bezśnieżna zima zeszłoroczna przyczyniła się, że kury dobrze przeżywały.

Wracając do zwierzostronu zajacego, nie mogę pominąć milczeniem stosunków łowieckich, jakie panują u nas. Przypuszczam, iż jest to ogólna bolączka w całej Polsce, ale mam na myśli tylko tutejsze okolice, gdzie miałem możność dłuższej obserwacji. Przyczyną złego zwierzostronu bardzo często są kółka myśliwskie, większe, lub mniejsze, zależnie od ilości zaangażowanych łowców z danej okolicy. Cel kółek nie zawsze ma za zadanie łowdwę łowczy, nieawszs ma za zadanie racjonalne polowanie. Ponieważ poszczególńi myśliwi (jeżeli można takich nazwać myśliwymi) nie mogą nieraz wydzwierżać własnego terenu, a tem samem i uzyskać prawa pcsiadania broni myśliwskiej i prawa polowań, organizują się w kółka.

Zwołuje się zebranie „myśliwych” okolicznych. Uchwala się statut, przybiera się jakąś nazwę, albo i bez nazwy, i już wszystko w porządku. Nieraz dla ironji tytułuje się „Kółko myśliwskie dla łowdwy zwierzyny łowieckiej i racjonalnego polowania”.

Cel piękny i pożyteczny, takby się zdawało — tak jednak nie zawsze jest. Niejedn prawdziwy łowdwa myśliwy, dowiedziawszy się o utworzeniu takiego kółka, z trwogą oczekuje rezultatów tej łowdwy. Ze smutkiem trzeba stwierdzić, że mało mamy kółek myśliwskich, którymby rzeczywiście le-

żało na sercu dobro naszych zwierzostronów; przeważnie celem tych kółek jest wspólne wybijanie zwierzyny.

Znam takie okolice, gdzie chłopci wspaniają kółkowców z pogardą. Mówią, że było sporo zajęcy, dopóki „Pani nie arendowali”; teraz pustka i wynika nie opłaci się stawić. „Pani” przyjeżdżali w każde świtło i po każdej poudńwie i po ogółdce zupełnie kompletnie porzucali dzierżawę, szukając lepszych terenów.

Po takiej łowdwy i po tak racjonalnem łowdwy nie można się dziwić, że zwierzostron jest słaby. Jeżeli są miejscowości, gdzie można spotkać lepszy zwierzostron, to tylko zawdzięczać należy staraniu poszczególnych myśliwych, najczęściej właścicieli własnych terenów, którym rzeczywiście dobro naszych łowdwy leży na sercu. Są też i kółka, które chciałyby poprawić zwierzostron, i w tym celu redukcją ilość urządzanych łowdwy do minimum; jednak bez należytej opieki nie widać rezultatów. Zwierzyne trzeba ochronić przed szkodnikami, należy ją dokarmiać w czasie zimy, trzeba nieraz i odświeżenie krwi zastosować. Kółko tego nie wykonuje. Minimalne wpłaty miesięczne, niewielkie ilości mitylujących zwierzyny myśliwych są powodem, że kasa takiego kółka świeci pustkami i zaledwie wystarcza na opłacenie dzierżawy za teren łowiecki.

Dobro zwierzyny poleca się opiece Boskiej. Jak niektóre kółka dhają o zwierzostron, wech posłuszny przykład:

W okolicy, gdzie obecnie mieszkam, jest miasteczko M. nad Bugiem. Miasto posiada własny teren około 7000 morg. lasu i gruntów ornych. Sam teren jest wymarzony dla zwierzyny. Las z podzyciem, pole górzyste z dużemi miedzami i małymi zagajami po polu.

Rzeczulka pływająca przez las z gęsto porośniętymi brzoiami i łączkami leśnemi po bokach. Jednem słowem teren wymarzony dla wszelkiej zwierzyny. Grunta wspomniane były dzierżawione przez dwa, czy też trzy lata przez kółko myśliwych z sąsiedniej okolicy w liczbie 22 osób. Myśliwi ci polowali, kiedy kto chciał i jak chciał, a po śniegu wszy-

Polowanie w Rambouillet.

(Zob. opis. w Nr. 28 str. 407).

We Francji polowanie jest bardzo nudne wśród dyplomacji. Na naszej fotografii w grupie myśliwych widzimy amb. Chłapowskiego (x) oraz Brlanda.

scy razem z naganką po kilka razy do roku na tym samym terenie. Ochrony żadnej nie było, to też miłośnicy miejscowi jeszcze im pomagali tępić zwierzynę.

W roku bieżącym przed ukończeniem terminu dzierżawy, kółko urządziło pożegnane polowanie 6 czy 7 razy w tym roku, i zabiło w styczniu r. b., polując na kilkanaście strzelb, przy 60 naganaczach i przy ładnej, cichej pogodzie, aż 3 zające.

Więcej podobno nie widziano.

Ktoś zabił 1 kozę „przez pomyłkę”. W roku zeszłym ubito podobno 2 kozy i to dubletem, także „przez pomyłkę”.

Dużo bardzo mamy w okolicy innego rodzaju „łowców”, którzy nie uznają strzelby, a do polowania używają drutu. Ten rodzaj tępieli zwierzynę jest istną plagą i walka z nimi jest nadzwyczaj utrudniona. Często całe wsie trudnią się wnykarstwem, a klusownicy są tak przebiegli, że ująć na gorącym uczynku takiego jegomościa jest prawie rzeczą niemożliwą. Rabuś taki po rozstawieniu wnyków nie zagląda do nich po kilka dni, a często bywa, że wcale w dzień do nich nie zachodzi,

tylko wybiera się po zwierzynę w nocy. Znajac dobrze miejscowość, trafi do wnyków zawsze. To też nie czekając na takiego gościa, trzeba wnyki zaraz po zauważeniu zdejmować. Jeden gajowy u mnie w lesie państwowym zdjął zeszłej zimy około 2-ch klg. wnyków w swoim obcho-dzie tylko. Z zającem wnykarza jeden raz tylko udało się ująć, którego sędzia w Siemiatyczach, na szczęście myśliwy, skazał na 250 zł. grzywny. Oskarżony wniósł apłacje do sądu okręgowego w Białymstoku. Wyrok jednak zrobił duże wrażenie na „kolegów” wnykarzy. Ile takich drutów stoi po różnych zarosłach włościańskich i po zarosłach nieochranianych, próżno się domyślać.

Pocięszmy się, że już ukazała się ustawa łowiecka, gdzie mają być stosowane duże kary za podobne występki. Karząc wnykarzy, należy też karać i handlarzy, którzy skupują zające i skórki zające od klusowników. Chłop, nie mając możności spieniężyć zdobytego zająca, zaprzestałby łapać takowe, gdyż o mięso jemu mniej chodzi, niż o dohry zarobek.

ST. RUSSEL

O udział łowiectwa w Powszechnej Wystawie Krajowej.

Pod powyższym tytułem pisze organ tej Wy-stawy, „Echo”, co następuje:

W Nr. 23 „Łowca Polskiego” z dnia 29.10 b. r. ukazała się wzmianka p. t. „Łowiectwo na P. W. K.”, w której autor poddaje krytyce podział eksponatów w dziale rolniczym P. W. K., a w szczególności uzasadnia konieczność uwzględnienia łowiectwa.

„Echo P. W. K.” jest uprawnione przez Dyrek-cję Wystawy do wyjaśnienia, że sprawa podziału eksponatów na grupy i podziały była przedmio-tom wielu konferencji. Po długich rozważaniach ustalono podzielić eksponaty rolnicze na 4 zasadni-cze grupy: 1) produkcję rolną, 2) produkcję zwie-rzęcą, 3) ogrodnictwo i 4) leśnictwo. Łowiectwo wchodzi, w myśl tego podziału, do grupy „Leśnic-two”. Dla łowiectwa przewiduje się specjalny pa-wilon. W sprawie wzięcia udziału w P. W. K.

zwróci się Dyrekcja Wystawy w najbliższym cza-sie do poszczególnych towarzystw łowieckich. Dział ten może stanowić jedną z ciekawych atrak-cyj Wystawy.

Hodowla psów należy do produkcji zwierzęcej. Wystawa tych zwierząt trwać będzie zaledwie kilka dni, podczas gdy cała Wystawa potrwa 4 i pół miesiące, począwszy od 15 maja 1929. Do grupy korespondentów „Echa” zaprosiliśmy p. senatora Janta-Polczyńskiego, wybitnego teoretyka i znaw-cę spraw łowiectwa”.

Od siebie dodajemy, że co do p. Janty-Pol-czyńskiego zachodzi pewne nieporozumienie, gdyż wybitnym teoretykiem i znawcą spraw łowieckich nie jest p. senator, lecz p. Władysław Janta-Pol-czyński, członek naszego Komitetu Redakcyjnego

„W PUSZCZY”.

Niedawno ukazała się nowa książka Juliana Ejsmonda „W puszczy” z przedmową Józefa Weyssenhoffa, nakładem Gebethnera i Wolffa. O książce tej Zdzisław Debicki w „Kurjerze Warszawskim” pisze co następuje:

„Wglądając w swoją duszę, odkrywamy tam nierozzerwalne, tajemnicze związki, które łączą nas z przeszłością, z ziemskimi bytowaniami naszych odległych, najodleglejszych przodków. Po nich to odziedziczyliśmy cały szereg instynktów, które nie mają nic wspólnego z naszą współczesną cywilizacją i kulturą, a które jednak żyją i działają w nas z całą, niezmniejszoną przez wieki, mocą.

Do instynktów takich należy instynkt łowiecki. Cóż znad, że cywilizacja i kultura mówią nam: nie zabijaj, że miękkie nasze serca wzdrzają się na widok zabitej sarany, że w teorii jesteśmy przyjaciółmi zwierząt.

Wystarczy, jeżeli znajdziemy się w polu, z psem i z flintą, wystarczy, jeżeli zasumujemy nam las nad głową, aby obudził się drzemiacz w naszej duszy myśliwy, tak bliźniaczo podobny w tem, co czyni, do praojca. Dzielać nas od nich przestrzeń czasu znika wówczas i jesteśmy tacy sami, jak oni. Zhlizamy się na nowo do przyrody, zaczynamy słuchać i rozumieć jej głosy. A siła obudzonych w nas instynktów jest tak wielka, że ulega jej nawet zwyrodniały mieszcuch i przedzierzga się niepostrzeżenie choćby w humorystycznego „Sontagsjägera”, jeśli już inaczej być nie może.

W istocie więc jesteśmy wszyscy myśliwymi. Potwierdza to także duża u nas w stosunku do innych działów piśmiennictwa poczytność książek myśliwskich. Po każdą taką książkę wyciągają się zwykle ręce licznych czytelników, którzy najwidoczniej tęsknią do wrażeń łowieckich i pragną ich zaznać lub odświeżyć je w sobie przez sztukę.

Iluż to myśliwych wśród nas obudził Weyssenhoff swoim „Sobolem i pamią”,

Ilu ich obudził obecnie Julian Ejsmond swoją najnowszą książką p. t. „W puszczy”?

Ejsmond, jak wiadomo, jest doskonałym poetą, jest najlepszym, w pokoleniu, do którego należy, bajkopisem, bajkopisarstwo zaś alegoryczne bez świata zwierzęcego obejść się nie może. Zład bliska komitowy bajkopisa ze zwierzętami, tem bliższa, iż

autor tylu świetnych bajek nie jest tylko siedzącym przy biurku literatem, lecz jest także pasjonowanym myśliwym.

Wychował się już w atmosferze łowieckiej i od dziecka miał do czynienia zarówno ze strzelbą, jak z opowiadaniem obojga rodziców o ich wrażliwości i przygodach myśliwskich.

Wcześniej też zaczął szukać własnych na tem polu doznań, a że poszedł w las i w pole, jako poeta — tem lepiej, tem bogatszy bowiem wyniósł z tamtąd materiał. Materiał swój własny, nie cudzy, nie oparty na przerabianiu już znanych motywów.

„Biegły wywiadowca wszedł w puszcze polską i dał nam poznać moc jej duszy” — mówi Weyssenhoff w przemowie do książki poety-myśliwego

Nie może być większej nad to pochwały, bo przecież stwierdza to największy w Polsce współczesny mistrz opowieści myśliwskiej i najlepszy znawca tajników kniei litewskiej.

On też porównywa Ejsmonda z Kiplingiem, zaznaczając jednak, że Ejsmond „wcale inną metodą dochodzi do swoich celów”.

„Nie tworzy on fantastycznych bajek, owszem tłumaczy nam znane instynkty i zwyczaje naszych zwierząt leśnych. Ale, podobnie jak Kipling, usiłuje przeniknąć tajemnice ich dusz i rozumować ich logiką, nie zaś zewnętrzną, ludzką logiką przyrodnika lub strzelca. I, jak Kipling, unika antropomorfii, przypisywaniu zwierzętom charakterów ludzkich: lisowi — zmysłu oszukaństwa, gołębiowi — romantyzmu, albo osłu tak gruntownej, jak ludzka, głupoty. Przedstawia nam, owszem, objawy psychiki zwierzęcej: bohaterstwo rysicy-matki, zaufanie odyńca w swej mocy, poglądy medźwiedzia na cywilizację, samca zajądłost jeleni, dumanie żubra nad zanikiem swej rasy, złowieszczość i mściwość kraków. Jest to pierwsza próba tego rodzaju w piśmiennictwie polskim”.

Wielki, naprawdę, zaszczyt spotkał Ejsmonda i wielkie wyróżnienie, że z tych właśnie najbardziej powołanych do sadu o tym przedmiocie ust, wyszły słowa takiego uznania i takiej kwalifikacji.

Cóż mi, ludzie z miasta, możemy do tego dodać? Chyba to jedno, że autor tych opowiadań łowieckich, będąc doskonałym psychografem zwierząt,

Zdjęcie zająca, który podczas wyścigów samychodowych uciekł aż... między zgromadzoną na drodze publiczność.

Ze strzelnicy Sport. Klubu Strzel. Konkurs Kłn. urzędników
Polskiej Agencji Telegraficznej.

rzął, nie przestaje być ani na chwilę w puszczy poeta, że mu tam wszystko gra i śpiewa, że oku jego nie ujdzie żadna barwa i że potrafi ten czar leśny, ilekroć go on owiał, odtworzyć zawsze w takiej formie, że ogarnia on także i nas, czytelników.

Opowiadania Ejsmonda są proste. Niema w nich żadnej pogoni za efektami literackimi. Tak prosto już dzisiaj mało kto pisze. Przyzwyczajeni do fałszywych stylowych i do haroku językowego prozaików współczesnych, odpoczywamy na tych stronicach, oddychając nie tylko przesyconym ozonem powietrzem leśnym, pełnym aromatów żywicy i smółek pachnących, lecz biorąc w siebie także krzepiący spokój pięknego, pełnego równowagi i harmonii słowa, które umie oddać zarówno powah przyrody jak i grozę dramatycznej sytuacji, w jakiej znajduje się dzikie, kochające wolność, zwierze, tropione przez człowieka. W takich momentach autor, chociaż myśliwy i „sam pelen winy”, staje jednak wyraźnie po stronie zwierząt, nie tai uznania dla ich bohaterstwa i szacunku dla ich „honoru” zwierzęcego. Bo mają one i swój honor, marki wcale nie gorszej, niż honor ludzi.

„Posyłam panu najukochańszą z moich książek” — napisał Ejsmond na ofiarowanym mi egzemplarzu. Nie dziwię się temu wcale. Istotnie, autor mógł tę książkę ukończyć nad inną, włożył w nią bowiem całą swoją duszę poety i myśliwego”.

Korespondencja „Łowca Polsk.”

PIĘCIOLECIE TOW. ŁOWIECKIEGO.

Kolomyja, w listopadzie

W sobotę 5 listopada obchodziło Miejscezaszkie Towarzystwo Łowieckie pięciolecie swego istnienia. O godz. 7 rano w kościele O.O. Jezuitów odbył solenne nabożeństwo i do zebranych myśliwych przemówił superior ks. Nikiel. Czigodny kapłan skreślił życiorys św. Huberta, największego z myśliwych, następnie przedstawił duszę myśliwego, który prawdziwie pokochał matkę przyrodę, nie bacząc często na trudy, niebezpieczeństwa i wypadki, związane z myślistwem, a w dzisiejszych czasach tak częste. Zachęcając do kultu i czci św. Huberta, życzył ks. Nikiel Towarzystwu zgody, harmonii i dalszego rozwoju.

Z powodu deszczu odpadoło gremjalnie polowanie, tylko odważniejsi wybrali się na ochotnika.

Towarzystwo otrzymało życzenia z różnych stron, między innemi od miejscowego Towarzystwa Myśliwych.

STANISŁAW HALENIAK
Członek Wydziału.

NI EWYPŁNIONA ŁUKA.

Kolomyja, w grudniu.

W ubiegłym miesiącu przeniesiony został do Łodzi referent łowiectwa i zastępca starosty, p. Alfred Kocół. Urzędnik prawy i nieskazitelny — człowiek, który nadewszystko ukochał zwierzyne dla niej pracował i nią żył.

Pracując kilka lat w powiecie kolomyjskim, zyskał mir, szacunek i sławę opiekuna zwierzyny.

Dla tych to zalet pozostawił po sobie lukę nie do zastąpienia, serdeczny żal w sercach myśliwych i wogóle u tych, co raz się z nim zetknęli.

Przeniesionemu na wyższe stanowisko do powiatu łódzkiego życzyćby należało p. Kocołowi, by zjednął swoim taktem i godnością tyle serc, co pozostawił w powiecie kolomyjskim, a i biedne zajęcie ochronione od 1 — 15 października, a cieszące się może po dzień dzisiejszy życiem i wolnością li tylko z zakazu p. A. Kocół, też może zachowają w pamięci swojego dobrego opiekuna.

Na nowem stanowisku szczerze i serdecznie życzenia: „Ad multos annos” zasyla

STANISŁAW HALENIAK.

Z POMORZA

Sezon łowiecki jest w pełnym biegu i we wszystkich nadleśnictwach państwowych na Pomorzu rozpisanie są już daty polowań, przeważnie na szaraki i lisy, a w niektórych nadleśnictwach i na dziki.

Oczekiwania jednak co do dodatniego stanu zwierzyny zawiodły. Okazało się bowiem, że prawie wszędzie stan zajęci ilościowy jest niższy i to znacznie od oczekiwanego.

Rozmaicie brak zajęci są tłumaczyć. Miedzy innymi, mówią niektórzy, że zając dotychczas jeszcze przesiaduje w polu, wobec braku śniegu i większych mrozów, gdyż wszystkie prawie lasy są okrażone orniemi polami.

Padłych zajęci w lesie się nie spotyka, natomiast zauważono powiększenie się znaczne lisów, co także dodatnio nie wpływa na stan ilościowy zajęci.

Powiększenie się ilościowe lisów tłumacze tem, że dotychczas w większości nadleśnictw nie prowadzi się prawidłowego tepienia lisów, a to wobec wysokiej ceny lisiego futra, i zaden leśniczy, spotkawszy letnią porą lisiurę w lesie, nie zabije go,

tłumaczac, że szkoda jest zabijać dla lichego i bezwartościowego futra.

Toż samo dzieje się i z wykopywaniem młodych liści na wiosnę. Prawie nigdzie się tego nie praktykuje.

To też mnożenie się nadmierne tych stworzeń jest równie szkodliwe, jak i kompletne ich wytępienie.

W nadleśnictwie Leśno 6 h. m. w 13 strzelb zabito 22 zające i 4 lisy. W przeszłym roku w tymże samym rewirze zabito 50 zające i 1 lisa.

W nadleśnictwie Pelplin w 6 strzelb zabito 3 zające i 3 lisy. W tenże samem nadleśnictwie, lecz w innych rewirach, 17 listopada w 26 strzelb zabito 30 zające i 8 lisów.

W nadleśnictwie Chylonia 25 listopada w 8 strzelb zabito 2 lisy i 12 zające.

W następnej korespondencji przyśle wykazy z odbytych polowań i na grubsza zwierzyne.

LEON PEŚKI.

Toruń, 11.XII.27 r.

Zdjęcie z miejscowości Wichita w Kansas.
 Chmura dzikich kaczek.

TOKI W WOROPAJEWIE

(Zob. Nr. 29) Dokończenie.

Nastąpiła najtrudniejsza i najuciążliwsza część drogi w takich razach. Trzeba było po ciemku przejeździć więcej kilometr drogą leśną, która raczej miano bezdroża nosić powinna. Droga owa była to linia leśna, pełna kęp suchszych, głównie zalana wodą. Oczywiście, że w tym pochodzie w ciemności niema mowy o wybieraniu przejść i przeskoków: wpadało się nogami tam, gdzie właśnie nie należałoby w dzień stapać, trafiało się nogą w otchłań wodną, gdy spodziewało się stapać na wyższą kępę, lub odwrotnie: potykał się człek o wystającą kępę i niezupełnie zgnity, tkwiący w niej pniaczek, gdy przygotowany był nisko opuścić nogę do wody. Jest to droga mecząca, wywołująca prawdziwie siódme poty: nieraz też przekleństwo zawisa na żołnierzych ze zmęczenia wargach myśliwca i zamiera na nich niewypowiedziane pod wpływem myśli o celu tej strasznej wędrowki. Po dobrej pół godzinie znaleźliśmy się na skrzyżowaniu takich linii i udaliśmy się do osadzonych guszców na prawo pod kątem prostym. Wiktor N. pozostał z p. Czyżewskim bliżej dla podchodzenia jednego z oznaczonych wczoraj kognatów, ja zaś, prowadzony przez podleśniczego, musiałem brnąć jeszcze dalej. Oczekujący potem i zdyszany, usłyszałem wkrótce przestrożę, że znajdujemy się w pobliżu. Przyszykowane broń, odpocząłem trochę, lecz zaledwie zacząłem swobodnie oddychać, gdy wśród ciemności i ciszy doszedł nas pierwszy odgłos dalekiej pieśni i towarzysz mój pociągnął mnie za sobą. Podchodzenie w tem miejscu okazało się dość dogodne, toteż w ciągu kilku minut w dziesiątej czy uwnastej pieśni znaleźliśmy się „pod głuszcem”.

I oto wkrótce miałem sobie zdać sprawę, że

popełniłem błąd, nie odłączając się i nie umiatając od podłego, jak to czyni tylu myśliwych.

Ciemność nocy rzadnąć poczęła dość szybko, lecz do świtu i światła istotnego było jeszcze daleko. Pomimo to dostrzegłem w odległości mniej więcej 35 — 40 kroków w luce drzew na tle jaśniejszego nieba głuszcza zwróconego do mnie przodem i zauważyłem jego ruchy. Korzystając z nowej pieśni, wskazałem go towarzyszowi, mówiąc, iż dalej nie pójdziemy, gdyż tu siedzi, a poczekamy tu na więcej światła. Lecz mój przewodnik, sam zapalony myśliwy, straciwszy poczucie wielkości chwili i odpowiedzialności za każdy ruch i krok każdy, spóźnił się z odpowiedzią o 2 sekundy. Głuszcza nie widział, radził jeszcze podejść bliżej i gdy tego domawiał szeptem, lecz gestykulując — usłyszeliśmy łopot skrzydeł i nad naszymi głowami na jasnym już tle nieba spłoszony kognat przeciągnął z szumem i zniknął w pomrokach po strzale.

Głuszcze ten, jak się okazało, został znaleziony w parę tygodni potem przez gajowców o paręset kroków od miejsca strzału w kierunku odlotu ptaka ciężko rannego.

Nasłuchiwałem innego, lecz bezskutecznie i powoli zaczęliśmy się wycofywać z tokowiska, oczekując łada moment strzału Wiktora N. Lecz i to nie nastąpiło. Okazało się, że, nie usłyszawszy żadnej pieśni, poszedł szukać w przyległym rejonie, lecz i tam mu się nie powiodło i wcześniej odemnie wrócił z p. C. do ogniska.

Złazani i zły, wkrótce przybyłem i ja, opowiedziałem niefortunne przejścia.

Po dwóch godzinach leżeliśmy już w łóżkach w leśniczówce.

Niezłe wypoczęci zaraz potem wyruszyliśmy koło 4-ej do innego rejonu leśnego zwa-

tego „Oświta”. Od szeregu dni zasadzano tam po 5 — 9 kogutów, jakkolwiek nie codziennie wszystkie galy. Droge odbywaliśmy tym razem i tym następny kono, to bowiem nadzwyczajnie ułatwiał nam pochód i pozwalało nie spieszyć się zbytnio z wyjazdem z domu.

Do „Oświty” jechało się z początku rodzajem polnej drogi, potem podmokłą łaką, wreszcie leśną drogą, wielce błotnistą. Kres konnej podróży doprowadzał nas do mszaru bardzo inokrego i trudnego do przejścia, który należało przebyć, aby dostać się do mchów suchych z lasem piekłym, sosnowym — lecz już piechota. Z nadzwyczajną radością wrzeliśmy u brzegu mszaru bielące się długą, trochę krętą linią kładki i to tak wygodne, że kilometr tej niespotykanej w dzikich puszczech, sztucznej drogi odbyliśmy w tempie zwykłego kroku, dla tradycji jedynie trzymając w rękach długie kije. Kije te jedynie łączyły nas z mszarem, którego grzeskość i chwignosc w ten sposób tylko wyczuwaliśmy. Droga pieszka przez leśny mech suchy była oczywiście również tylko spacerem. U kresu tej drogi, doszedłszy do miejsca obranego na obozowisko, powitał nas rzad ośmiu gajowych z dwoma podlesnymi na skrzydłach.

W przespianiu się przez 4 godziny udaliśmy się gremialnie na podłuchę. Prowadził stary, siedemdziesięcioletni gajowy Martyn, znany łowca i umiętny osacznik. Rozstawiał nas wszystkich pojedynczo: myśliwych i gajowych, jednych na suchem, innych bliżej bagna, lub na nim.

Wkrótce ostatnie głosy rozprowadzanych ludzi umilkły, Martyn postawił mnie ostatniego i sam się oddalił w głąb roštu, nuczając o kierunku, w jakim do niego mam ścigać, cichym gwizdem sygnalizując przybycie.

Mrok zupełnie był jeszcze daleki, około godziny przestałem nieruchomo, nasłuchując różnych odgłosów ptasich i oczekując na pożądane zalopotanie skrzydeł głuźnowych; jednakże cisze mać i utrudniał słuchanie — duży wiatr, który ciągnął coraz potężniej od bagna. Różne myśli blądziły po mózgu, a im ciemniej robiło się w pobliskim ostepie, tem stawały się one dziwniejszymi z powodu tajemniczości oświetlenia i nastroju zapadającej nocy. Pragnąłem niecierpliwie, aby wyłonił się z jakiejś ciemstewki wilk, albo rósł, zmierzający na żer nocny tytu szlakiem. W głuźca zwatniełem, jakoteż usłyszałem już bardzo późno daleki jedynie łomot zapadu tego ptaka, który natychmiast przepadł w wichurze i już no chwili cała puszcza usnęła. Zaczęłem ścigać ku Martynowi. Zszedł się ze mną na sygnał mu dany na linii, którą tu przybyliśmy i oznajmił, że jednego koguta osadził wyraźnie, ale ten pozostał milczący, nie krekał, ani nie klapał ani razu.

Prześliśmy teraz po pełnej dziur i wody inszarnej linii, odrywając te półtorakilometrową drogę do obozu już pociemku, powoli i zbierając rozstawionych wzdłuż niej podsłuchiwczy. Nikt głuźca wyraźnie nie zasadził, prócz Martyna, a i jego był wpatliwy. Pech wywołała ta wietrzna i chmurna pogoda.

O drugiej w nocy znowu rozeszliśmy się na los szczęścia w poszukiwaniu pieśni; ja tylko byłem prowadzony przez Martyna do głuźca osadzonego. Niestety, nie grał wcale, a gdy rozwidniło się zupełnie, odleciał, zdaleka słyszany, w przeciwnym kierunku. Ze świtem zaczął padać drobny deszczyk, który śniapł przez parę godzin.

Wieczorem „pod Nowosiółkami” zasadziłem wraz z gajowymi razem jedenaście kogutów, z których kilka krekało, klapało, niektóre próbowały pieśni. Wiktor N. miał wyjątkowo szczęście, gdyż dwa głuźce tego wieczora przyszły mu pod łufę — pieśni je zabił, zadawalniając się tem wieczor-

nem polowaniem ze względu na swój słuch niedostateczny, który mu utrudniał bardzo, a często uniemożliwiał ranne podskakiwanie. Ja zasiadłem na samej linii błotnistej, na drażku przybitym pomiędzy dwiema sosnami i wcale wygodnie oczekiwałem zapadów. Słyszałem dosyć wcześniej pierwszy strzał Wiktora N., potem daleki zapad głuźca w jego kierunku, wreszcie podczas ciepłego deszczu, który zaczął padać, zbudził mnie z zadumy silny, dość bliski łomot i „mój” głuźce usiadł na ukos z tyłu za mną w odległości stu kilkudziesięciu kroków. Po kilku minutach zmienił sosnę, zbliżając się do mnie, później jeszcze bliżej spadł na ziemię, krekał na niej, strasząc przypuszczalnych, pobliskich rywali, wreszcie raz jeszcze wleciał, siadając w odległości mniej więcej sześćdziesięciu kroków odemnie. Klapnął dwa razy i umilkł.

Potem usłyszałem drugi strzał Wiktora N., odczekałem jeszcze pięć minut i z nadzwyczajną ostrożnością, pocichu zacząłem ścigać w kierunku ostatniego na mojem skrzydle gajowego, który także już szedł pocichu w moją stronę. Okazało się, że i on zasadził koguta, przeto dostanie się na prostopad do naszej, linii, aby trafić do obozu, było normalnie wykluczone i trzeba było brnąć po bagienne i kępalach, na ukos, przecinając drogę przez las.

Rezultaty zapadów były świetne na wszystkich posterunkach, przeto i nadzieje na ranek.

Mnie udało się dobrać na „moją” linię jeszcze w zupełnej ciemności, później stałem nieruchomo z dziesięć minut, tracąc nadzieję i przypuszczając, że zasadziwszy głuźce po mojem wczorajsem odciesi oddalił się, lub zupełnie odleciał wieczorem. Nie stało się to jednak, i wkrótce pierwsza pieśń wyraźnie doszła mych uszu, poprzedzona kilkakrotnym, próbneim kłapieniem. Pozostawiając podlesniczego i gajowego na linii, zacząłem podchodzenie w takt coraz wyraźniej rozlegającej się pieśni. Na szóstej pieśni woda zabulgotała mi pod nogą, głęboko zapadła w grząskie błoto, stanąłem więc jak stęp soli. Głuźce doszły ten niezwykły dźwięk także i uciał. Stałem w niewygodnej bardzo pozycji kilka minut. Pot zalewał mi czoło, serce biło tak gwałtownie, że ja sam, tamując oddech, słyszałem wyraźnie, sapania tylko nie mogłem powstrzymać odrazu. Odpocząłem znacznie. W tem kłapanie rozlega się znowu... Kilka taktów próbnych, i pieśń rozbrzmiewa wkrótce w całej pełni. Nie tracie czasu, wyciągam nogę i staję tuż na suchej kępalie mchu. Ośma pieśń zbliża mnie do głuźca tak, że widzę go już przez galezie, a raczej zaczynam prze-czuwać w mroku. Porusza się. Tak, to on. Gra znowu. Jeszcze jeden skok, aby odsonić widok na ptaka, a zarazem wejść w grupę sosenek niskich, drobnych i skryć swą obecność na oko. Lecz to grupa sosenek suchych, gesta dosyć, zawadzałem przeto rękawem o gałązkę, którą z cichym trzaskiem łamię. Teraz widzę głuźca na tle jaśniejszego nieba dobrze. Siedzi do mnie bokiem, a powtórnie zaniepokojony wyciągnął się, złożywszy wachlarz i skrzydła i nasłuchuje. Rozgląda się także, gdyż rusza ciągle w obie strony głową. Zamieram w pozycji, lecz niepokój głuźca potęguje się, widzę to wyraźnie, to też postanawiam strzelać. Ostrożnie podnoszę broń do ramienia, opieram muszkę o miejsce „lustra” białego na luku skrzydła i daję ognia. Widzę jak ptak ukośnie spada, słyszę łomot jego upadku i nie czekając, rzucam się w jego kierunku. Na ziemi ciemno, nie mogę zrazu nie rozpoznać, ani dojrzeć ptaka. Nie słysze go, aby się rzucał. Przywołuje gajowego. Zanim nadszedł, ciągle stoję w miejscu i przeglądam każdą kępkę, każde wzbienienie dokola. Wreszcie budzi mnie z niepokoju i zagadkowego stanu głos „Kosti”: „Uleć!” Bilsia o ziemi i podniosła na kryla.

Nieprawdopodobnie! Mierzę dystans. 25 kroków do sosny. Niemożliwe! Spadł — i poleciał!

Szukamy „dla pewności” przez pół godziny. Ani śladu. Rozpacz!

Pogoda była śliczna. Staliśmy na terenie pokrytym mchami i zalanym na wierzchu wodą, co kilka kroków zaś wznosiły się ponad nią kępy suche z sosnami pośrodku. Zaczęłam znów wątpić o możliwości zdobycia głuszca tutaj. Teren do podchodzenia fatalny.

Pierwszy mrok zaczął się zaciągać na tło otaczające, gdy z bagien o kilkaset kroków odległych porwał się kogut i, narobiwszy ogromnie dużo hałasu na swej drodze powietrznej, zasiadł przedemną w odległości 150 — 170 kroków tak, że póki nie ściemniło się więcej, widziałem go przez lukę drzew rzadko tam rosnących, zupełnie wyraźnie.

Po dłuższej chwili milczenia zaczął kłapać, potem dosłyszalemy pieśń całkowitą: jedna — druga — trzecia. Naraz przyszła mi do głowy myśl, czyby nie podchodzić go teraz, nie czekając rana; wahałem się jednak dłużej i dałem mu 10 pieśni odśpiewać.

Ze ściśniętym sercem na myśl o możliwości niepowodzenia, które zgóry przewidywałem, ruszyłem w następnej pieśni z miejsca. Podchodzenie mimo fatalnego terenu szło mi dość szczęśliwie, choć zdyszałem się wkrótce i raz inusiałem dłużej odpoczywać, przeczekawszy dwie pieśni nieruchomo. Ruszyłem dalej i w ten sposób prześluchałem od początku 20 — 30 pieśni. Ściemniło się atoli tak już znacznie, że dalej już nie poszedłem, ponieważ spóźniłem się wskutek zmęczenia z wyr-

waniem nogi z błota w porę i zachlupotało już po skończonej pieśni. Ostatecznie zdecydowałem się na strzał

Kogut spadł jak czapka. Podbiegłem doń jak mogłem najszybciej, licząc kroki: było 72. Dy-stans, który gdybyśmy przewidział, nie byłbym strzelał bezwarunkowo! Ugodzony był dwoma 5 m/m śrutami, które przezeń przeszły nawylot: w pierś, w okolice serca i w wole, pełne zielonych żdźbieł pożywienia. Waga tego koguta 4,7 kg.

Kiedy podszedł do nas gajowy i niesionego przezemnie głuszca odebrał z rak, popłul nań dwa razy i ze słowami: „Szczoby dobre welosia”, poszedł przodem.

Podczas kilkodniowego naszego polowania w Połowiui, w Woropajewie hr. Przeżdziecki przyjmował już swoich gości i do chwili naszego wyjazdu osiągnął powodzenie do głuszców sam, jak również zabił koguta posłał duński, natomiast posłał portugalski nie doszedł wpławdzie do strzału, lecz widział zato zdaleka walkę kogutów na ziemi, a to widok rzadki i wart trudów, jakie się przy polowaniu na tokach ponosi.

Wyjeżdżałem zachwycony Woropajewem i gościnnością gospodarzy.

Żałuję jedynie, że zaabsorbowani tokami nie mieliśmy czasu na słonki, których tam sporo ciągnie w różnych rewirach. Panu Korkozowiczowi w dniu naszego wyjazdu z Woropajewa udało się dostać ich aż cztery.

WŁADYSŁAW ZABIEŁŁO

Skórki zajęcze na rynkach niemieckich

Z okazji sezonu zimowych skórek zajęczych podaje „Przemysł skórný” szereg ciekawych informacji:

Zależnie od przeznaczenia, ocenia się skórki zajęcze różnie. Na ten właśnie temat wywiązała się pewnego rodzaju polemika w zawodowych czasopiśmie niemieckich, jak „Häute u. Leder”, „Rauchwarenmarkt”.

Asmpt do tej wymiany zdań dała opinia sprawozdawcy „Rauchwarenmarkt” i „Häute u. Leder” o skórkach zajęczych z pierwszego i drugiego dnia lipskiej aukcji Mucrena.

Doniosłość tej opinii prostowała już redakcja „Häute u. Leder”, zaznaczając, że, ponieważ Mucrena targi obejmują wyłącznie prawie tylko artykuły futerkowe, przeto i oceny wszelkiego towaru tamże wystawionego i tranzakcji dokonanych wychodzą z założenia interesów przemysłu futrzanego i kuśnierskiego, a nie ogólno-skrórnego.

Stąd też usprawiedliwiona różnica zdań przedstawicieli obydwu branż. Pierwsi piszą: „Pozwalamy sobie zwrócić uwagę szan. red. (Häute u. Leder), że opinia sprawozdawcy lipskich targów Mucrena o sytuacji na rynku skórek zajęczych nie jest zgodna z rzeczywistością. My wcale nie odczuwamy tego, by położenie na rynku skórek zajęczych było tak pomyślnie, gdyż z jednej strony nie możemy od pewnego czasu sprzedać gotowych skórek zajęczych, a z drugiej faktem jest, że jeszcze z poprzedniego sezonu pozostają niesprzedane, poważne partie tychże skórek. Wedle naszych informacji, z całej ilości 300 000 skórek zajęczych, przeznaczonych do eksportu, nie wywieziono dotychczas jeszcze 100 000 sztuk. Z tego wynika, że i zagranica mało interesuje się skórkami zajęczymi.

Na ostatnich zakupach skórek zajęczych ponieśli straty tak kupcy, jak i fabrykanci, a to z powodu zbytniego podniesienia cen skórek surowych.

artykuł zaś Szan. Redakcji zamiast powodować skupczywać do ostrożnego postępowania, zapewne doda im więcej otuchy do przepłacania surowych skórek.

Mamy przed sobą list, który otrzymaliśmy od jednego z poważniejszych komisjonerów skórek zajęczych z Lipska, a w którym m. innemi pisze: Kupcy skórek zakupują skórki surowe po cenach zbyt wysokich, chociaż ich dziś jest jeszcze bardzo mało. Naszym zdaniem, cen tych nie będzie można w przyszłości utrzymać, gdyż inamy jeszcze niesprzedane zapasy starych skórek zajęczych.

Polecamy zatem Szan. Redakcji, by zechciała w sposób, jaki uzna za dobry i stosowny w interesie własnych czytelników, sprostować zakwestionowane sprawozdanie”.

Na to odpowiada red. „Häute u. Leder”:

„Sprawozdanie naszego lipskiego korespondenta odnosi się wyłącznie do skórek zajęczych; o ile wchodzi w dział branży futrzanej, czyli kuśnierskiej w tym dziale zaś skórki zajęcze mają przyszłość dobrą. Popieramy to twierdzenie następującymi, faktycznymi motywami: 1. skórki zajęczych używają w wielkich ilościach do obszyc; 2. obecnie w celach kuśnierskich farbują już nietylko brzusza, lecz także i grzbiety skórek zajęczych; 3. moda odrzuca obszycia krótko-sięściowe, jak np. futerka kozicowe, a za to wprowadza więcej obszycia długosięściowe. Między temi pierwszeństwo mają skórki zajęcze.

Z tego powodu kuśnierskie skórki zajęcze w najbliższym czasie przypuszczalnie podrożeją jeszcze więcej, a futerka zajęcze staną się artykułem bardzo pożądanym.

Wasz rzecznik w dołączonym artykule: „Niskie ceny na nowe skórki zajęcze” wypowiada tę samą myśl, którą i my wyrażiliśmy w naszym „Rauchwarenmarkt”, z chwilą gdy pojawiły się

pierwsze skórki nowego uboju zajęcy; przestrzega tylko bowiem zbieraczy skórki, by ich nie przepalali.

Uważamy, że wystąpienie waszego rzecznika w niczem nie dotyczy przemysłu futrzanego i że nie przeciw niemu było wystosowane. Mimo to chętnie dostosujemy się do waszego życzenia i na przyszłość korzystając będziemy ze zdania ludzi fachowych, by sprawę tak ważną, jak sytuację rynkową oraz cen skórki i futerek zajęczych, w jak najwłaściwszy pod wszelkimi względami przedstawić światu.

Foki u brzegów Bałtyku.

Niedawno na Bałtyku pojawiły się foki, które nawet widziano u brzegów polskich. Połowcy fok w listopadzie i grudniu, a wogóle przez całą zimę, zdarzają się na naszym wybrzeżu od czasu do czasu. Znacznijszym połowem od roku 1917 mógł się w ub. roku poszczycić rybak Golba z Niskiej Wsi, któremu udało się schwycić parę pięknych, o wadze kilku centnarów, okazów. Foki naogół rzadko zjawiają się na naszym wybrzeżu. W latach poprzednich (w okresie wojny) udawało się rybakom helmskim niejednokrotnie złowić do 15 sztuk w ciągu zimy. Zwierzęta te jest trudno schwycić, gdyż są nadzwyczaj zręczne, zmyślne, a nadwyszystko ostrożne i tchórzliwe.

Rybacy kaszubscy chwytają je w specjalnie zastawione pułapki w morzu.

Pułapka taka składa się z dwóch części: sieci przewodowej oraz worka. Na sieć przewodową używa się zwykle gęstej sieci do łowienia t. zw. „breitlingów” (po kaszubsku „jadra”), w której oczka, jako przynętę, wkłada się złowione „breitlingi”. Sieć przewodowa rozpięta jest na dłuższym drążku, połączonym z pływakami, znajdującymi się w czasie zastawiania pułapki, na powierzchni morza. Drugą częścią pułapki jest wspomniany worek, do którego wyrobu używa się nadzwyczaj silnych nici konopnych, gdyż zwykle foka, dostawszy się do niego, rzuca się z całej siły, a ponieważ ciężar schwytanego zwierzęcia wynosi 2 — 8 centnarów, dlatego też worek musi być bardzo silny.

Schwytane w pułapkę zwierzę po pewnym czasie ginie z powodu braku powietrza.

Pokazujące się na morzu foki mogą rybacy tylko wtenczas chwycić do zastawionych siideł, kiedy mało jest w morzu ulubionych przez te zwierzęta „breitlingów”, skoro ryby te jest więcej, foki nie wchodzi za przynętą do pułapek, ponieważ dosyć mają pokarmu.

Innego sposobu łowienia fok, jak opisany, rybacy na naszym wybrzeżu nie znają, chyba, że czasami uda im się leżące na brzegu zabić kijem lub t. zw. „piką” (rodzaj haczykowatego, ostro okutego drążka). Ze względu na to, że foki wyrządzają ogromne spustoszenia wśród ryb, rybacy kaszubscy tępią je bardzo energicznie.

Z CENTR. ZWIĄZKU POL. STOW. ŁOW.

Zgłoszeni zostali w dalszym ciągu na Delegatów Powiat. pp.:

Jerzy Szeligowski, Łowicz, Stary Rynek 3, dotychczasowy Del. na p. Łowicki dodatkowo na p. Sochaczewski.

Stanisław Bogdański, Mroga p. Bielawy na p. Łowicki.

Konstanty hr. Zamojski, Włodawa na pow. Włodawski.

Stanisław Michaelis, Ostrobrzyń p. Siemiatycze na p. Bielski Podlaski.

Włodzimierz Orda, p. Derewek m. Percekle, na pow. Piński.

Paweł Łazarz, Krośnice, p. Ostrowy Warszawskie na pow. Kutnowski.

Kronika myśliwska.

— W sezonie myśliwskim jesieni 1927 r. odbyły się u p. Stanisława Wyganowskiego w Warszawie pod Kaliszem, na terenach własnych i dzierżawnych następujące polowania:

W dniach 9 i 10 listopada: opolowano przy udziale 6 strzelb zagajniki i część pól. Padło: zajęcy 424; bażantów 305; królików 281; kuropatw 50; słonki 2; różnych 6; ogółem sztuk 1068. Królem polowania hr. Janusz Czarnecki, mający na rozkładzie sztuk 235; następnie hr. Jan Taczanowski i p. Andrzej Potworowski po sztuk 197.

Dnia 28 listopada na polowaniu polnym przy udziale 11 myśliwych padło: zajęcy 740; bażantów 247; kuropatw 70; królików 27; różnych 7 — ogółem sztuk 1091. Królem polowania był hr. Janusz Czarnecki, mający sztuk 173; następnie p. Andrzej Potworowski i hr. Jan Taczanowski po 163 sztuki. Ogółem na obydwóch polowaniach padło sztuk 2159.

—o— Pod Chojnicami w Wielkopolsce urządził klub myśliwski pod wezwaniem św. Huberta na terenie gminy Moszczenica polowanie z naganką. Ubito 30 zajęcy.

—o— W Radkowie pp. Dąbrowskiego i Kwapiszewskiego w pow. Tomaszowskim, dn. 3 grudnia 1927 r., w 3 kotły polne i 3 mioty leśne z naganką złożoną z 60 ludzi na obszarze 280 ha, w 8 strzelb zabito 5 zajęcy.

Prerazający wprost stan zwierzyny nietylko w Radkowie, ale i okolicy w powiecie Tomaszów (specjalnie majątki Łachowce, Rzeplin i t. d.), powstał nie z winy dzisiejszych właścicieli, którzy dopiero w zeszłym roku majątek nabyli. Starostwo Tomaszowskie powinno bezwarunkowo w tamtejszej okolicy polowanie na zajęce, rogacze, kuropatwy zamknąć na 2 — 3 lata, gdyż w przeciwnym razie te 3 rodzaje zwierzyny przejdą niebawem do legendy!

Suchy, mroźny dzień — 5° R. Królestwo p. Hincz z Zamojskiego.

—o— W rewirze Gmna Klubu myśliwskiego w Cieszyńsku odbyło się 11 b. m. główne polowanie zimowe. Wzięło w niem udział 18 strzelców. Padło przeszło 200 strzałów, a ubito 18 zajęcy, 2 bażanty, wspaniały czak jastrzębia (p. Górniak z Sibi-cy), sroki i sójki.

Wiadomości handlowe.

W Warszawie. Bracia Pakulscy, Bracka 23, placą loco Warszawa ze zwrotem kosztów frachtu: za zajaca 10,00 zł., za bażanta-koguta — 9,00, za bażanta-kurę — 7,50, za kilo sarny — 2,50, dzika 1,30, za parę kwiczołów 1,10.

Przemysł futrzany Tytus Kowalski, Senator-ska 10, notuje ceny następujące: Kuny leśne — 180 zł., kuny — kamionki — 135, tchórze — 40, wydry — 150, gronostaje — 22, rysie — 190, wilki — 72, lisy od 50 do 135. Zależnie od piękności skórki, okolicy pochodzenia, oraz pory zabicia, ceny wahać się mogą o 25 proc. w dół i w górę. Są to ceny, które kupcy placą myśliwym.

W Poznaniu zanotowano: Skórki królicze, suche, I gat., za kilo 5,35 zł., sarnie zimowe 4,00, jelenie — 5,00.

W Toruniu płacono w pierwszych dniach grudnia: za kilo jelenia I gat. 3,80 zł., II gat. — 1,60, sarny I — 5,40, II — 3,60, zajaca I — 1,80, II — 1,60, kuropatwy I — 3,00, II — 2,60, bażanty I — 10,00, II — 8,00 zł.

W Berlinie dn. 7 grudnia: za pół kilo sarny I — 1,00, — 1,10 m., II — 70 — 90 i., daniele średnie-go 60 — 65, grubego 55 — 60, ciel. 60 — 65, jele-

nia grubego 60 — 65, małego I 60 — 63, grubego I 40 — 50, II — 35, średniego 55 — 60, warchlaka 63 — 68. Zając duży 6,75 m, średni 4,50, — 5,00, mały 3,00 — 4,00. Królik dziki 2,10 — 2,20. Dzika kaczka 2,00 — 2,25. Kuropatwa młoda 1,20 — 1,30, starka I 1,00 — 1,10. Bażant, kogut młody I — 4,00 — 4,10, II 1,80 — 2,00, stary I — 3,00, II 2,00 — 2,50, kura I 2,00 — 2,40, II 1,00 — 1,50.

W Rydze: zając 3,50 — 4,00 m. Dowóz zwierzyzny duży.

W Brnie czeskiem: zając duży 40 — 45 koron, średni 28 — 32, dziki królik 10 — 12, bażant 20 — 25, dzika kaczka 15 — 20, słonka 20, kwiczoły 1,60 — 2,00, para kuropatw I 30, II — 18. Kilo sarny 22 — 25, ze skórą 14 — 15, jelenia 16 — 18, danieli 10 — 14, dzika 10 — 12, zająca — 10.

We Włoszech bażanty I 9,20 lira, II — 7,50.

Skórki w Niemczech: funt jeleniej, zimowej — 40 fen, suchiej — 1 m., zająca zim. — 1,50, sarny zim. — 1,50, królika dzikiego — 40 f. Wiewiórka zim. 1,80, borsuk — 6,00, łasica brunatna — 1,80, biała — 7,00, lis 28 — 35, tchórz 13 — 16, kuna-kamionka 50 — 63, leśna — 70 — 80. Funt danieli — 50 f., dzika — 5 f.

W Hamburgu letnie skóry sarnie i jelenie są poszukiwane. Co do cen, to są one z wszystkich skór surowych najtańsze. Mimo to kupcy nie bardzo kwapią się z kupnem. Sezon zimowych skórek króliczych i zajęczych do celów kuśnierskich jeszcze się nie rozpoczął. Popyt na skórki letnie zupełnie ustal.

Z Austrii wywóz skór zajęczych pozostaje nadal wzbroniony. Od połowy grudnia krajowi garbarze będą musieli płacić skórki zajęcze o 5 proc. niżżej cen na rynku niemieckim.

Szczecina. Rynek szczeciński wykazuje ostatnio pewne ożywienie z powodu braku surowca i wyczerpania się zapasów. Notowano za I funt w dol.: szczecina gotowana gat. „0” i I dol. 0,70 — 0,75, — gat. II i III 1,30 — 1,35, — bucarester 4 i 4 i pół calowe koloru złotego i czarnego 1,30 — 1,32, — schuster I 4 i pół calowe 0,95 — 1,05, — schlager 1,40 — 1,50, — siarkowane krótkie Leck 1,20 — 1,75, — długi Leck 1,60 — 2,85 — 3,00. Szczecina dzika jest więcej ceniona od zwykłej.

Obiórka skórek. Na międzynarodowej konferencji w Żurychu za specjalnie ważne zagadnienie uznano obróbkę skórek bezpośrednią po obcignięciu i podkreślono, że należy wystrzegać się dotknięcia skórek z krwią i nieczystością. Skórki należy racjonalnie ułożyć i po ochłodzeniu gruntownie solić, ponieważ przy niesolonych skórkach bardzo szybko nastąpić może rozkład tłuszczu i występowanie plam soli. Również mówiono o soleniu i w łączności z tem o magazynowaniu. Sól winna możliwie równomiernie być rozrzucona po miesnej stronie. Co dwie skórki powinny być składane mięsnymi stronami do siebie. Podnoszono szczególnie błędy, popełniane przy konserwowaniu, polegające na tem, iż skórki i futra po nasoleniu zostawały natychmiast zwijane, przez co sól szybko wykrystalizowywała się.

Z SĄDÓW.

ZAMORDOWANIE GAJOWYCH PRZEZ KLUSOWNIKÓW.

W lasach międzyrzeckich, w okolicy wsi Sokole, w powiecie radzyńskim, nieznaną sprawcą zamordował w dniu 11 kwietnia r. b. gajowych: Kalickiego i Hryńczaka. Morderstwa dokonano w pobliżu gajówki „Bocian”, gdzie mieszkał Kalicki z żoną.

W dniu krytycznym, około godziny 5-cj po poł. Kalicka usłyszała w pobliżu strzał. Wybiegła wówczas z domu i zobaczyła, jak dwóch mężczyzn uciekało, a jakiś trzeci ich gonił. Po chwili usłyszała jeszcze dwa strzały i podejrzewając, że jednym z uciekających mógł być jej mąż, udała się na poszukiwania. Mrok jednak zaczął zapadać, tak, że nikogo odnaleźć nie mogła. Dopiero na drugi dzień znalazła Kalicka trupa gajowego Hryńczaka, o czym zawiadomiła rodzinie zmarłego. Po dłuższych, wspólnych poszukiwaniach, znaleziono również i Kalickiego, zanurzonego do połowy w wodzie.

Rozpoczęto śledztwo i aresztowano niejakiego Tadeusza Radkiewicza, zawodowego klusownika.

Według zeznań żony gajowego Hryńczaka, mąż jej w dniu krytycznym mówił, że ma wspólnie z Kalickim udać się do lasu, w celu ujęcia niebezpiecznego klusownika, Radkiewicza.

Antoni Radkiewicz przyznał, że zabójstwa dokonał brat jego, Tadeusz, który był z gajowymi w złych stosunkach. Idąc za wskazówkami Antoniego Radkiewicza, odnaleziono karabin, ukryty w lesie.

Ogledziny sądowo-lekarskie zamordowanych ustaliły, że już po postrzeleniu gajowych, w momencie, kiedy oni upadli na ziemię, domniemany sprawca dobił ich kolną karabinu, gruchocząc im kości czaszki i kończyny.

Tadeusz Radkiewicz przyznał się do winy.

Sąd okręgowy skazał go na 10 lat ciężkiego więzienia, stosując tak wysoki wymiar kary ze względu na to, iż po dokonaniu zabójstwa Radkiewicz w bestjalik sposób znechęcił się nad swymi ofiarami, a następnie, jakby nigdy nic, udał się na zabawę, gdzie przebywał w jaknajlepszym humorze do rana.

W sądzie apelacyjnym wyrok pierwszej instancji zatwierdzono.

SPRAWA O OBRAZE.

Swojego czasu firma Bracia Pekulskich wytyczyła proces redaktorowi Julianowi Ejsmondowi za wystąpienie publiczne przeciw nim w związku z domniemania sprzedacza zwierzyzny w czasie ochronnym. Sąd okręgowy uniewinnił p. Ejsmonda, uznając, iż działał on z pobudek społecznych w celu ochrony zwierzostronu w Polsce. Sąd apelacyjny motywy wyroku pierwszej Instancji całkowicie podzielił i wyrok ten zatwierdził. Bracia Pekulscy wystąpili jeszcze do sądu najwyższego, który wyrok sądu apelacyjnego ze względów formalnych uchylił. W tym stanie rzeczy sprawa znalazła się po raz drugi w sądzie apelacyjnym. W obronie oskarżonego stanął p. adw. Kazimierz Makowski, dowodząc, iż p. Ejsmond działał w imię dobra publicznego. Sąd apelacyjny ponownie uniewinnił p. Ejsmonda.

Wiadomości bieżące

Nowa ustawa weterynaryjna. Z dniem 1-go stycznia 1928 roku zacznie obowiązywać w całej Rzeczypospolitej nowa ustawa weterynaryjna, która już została urzędowo ogłoszona. Ustawa ta ma wielkie znaczenie dla wszystkich posiadaczy zwierząt. Po zjawieniu się choroby u zwierzęcia każdy właściciel jest obowiązany do natychmiastowego zameldowania o niej w starostwie, lub najbliższym posterunku policyjnym. Zameldowaniu podlegają choroby lub objawy, które mogą być uważane za pierwsze oznaki choroby. Do objawów wścieklizny należą u psa i kota: niepokój, zwierzęta chowają się po kątach, głoś się zmienia, gryza ludzi i szkło, rzucają się na zwierzęta i drzewa. Cholera i pomór kur: — ptaki siedzą nastroczo-

ne, z dziobu wycieka ślina, nie jedzą, mają biegunkę, przebieg sinitę. Właściciele zwierząt, niezależnie od zameldowania o zjawieniu się choroby, obowiązani są zwierzęta chore i podejrzane odosobnić zupełnie w innym budynku, nie wyprowadzać ich po za obręb swego gospodarstwa, zabronić dostępu do miejsca postoju tych zwierząt osobom postronnym, a zwierzęta padłe i zabite przechować w miejscach odosobnionych z zachowaniem wszelkich ostrożności.

Zwolnienie od podatków na broń leśniczych. Wobec nakładania niejednokrotnie przez związki konunalne podatku od broni myśliwskiej na funkcjonariuszy leśnych M. S. W. wyjaśnia, że zarówno krótka broń palna, jak i broń strzowa nie może podlegać opodatkowaniu, o ile używana jest przez funkcjonariuszy leśnych w ilościach, potrzebnych do wypełniania obowiązków służbowych. Opodatkowaniu mogłaby więc podlegać jedynie ta broń myśliwska, która przekracza normy, potrzebne do celów wyżej omawianych.

Zwrot psów schwytanych. Skomplikowana procedura z wydawaniem psów schwytanych na ulicach przez oprawców miejskich, będzie uproszczona. Przestanie zajmować się temi sprawami ministerstwo rolnictwa. Wszystkie czynności urzędowe, dotyczące schwytanych psów, dokonywania egzekucji i ewentualnego „uśkokawiania”, spełniać będzie miejskie Ministerstwo rolnictwa wyraziło już na to swą zgodę. Psy będą badane i szczepione przeciw wściekliznie w miejskim zakładzie utylizacyjnym, a następnie, o ile ich stan zdrowia na to pozwoli, oddawane ich prawym właścicielom, za pobraniem odpowiedniej opłaty karnej i zwrotem kosztów szczepienia.

Patrol zaatakowany przez wilki. Na Wpłeszczynie w pobliżu wsi Glinkiszki, patrol K. O. P. podczas obchodu swego rejonu zaatakowany został przez stado wilków. Pobudzone głodem, dzikie bestie utworzyły kolisko, nie ryzykując jednak podejść zbyt blisko. Żołnierze rozpoczęli strzelaninę, podczas której zabiło cztery sztuki.

Wypadek z bronią. W Bielsku przy budowie na ul. Szkolnej strzelił przez nieostrożność pomocnik malarski Wagner od ucznia Tatonia z floberu, trafiając go w nogę, wskutek czego T. odniósł uszkodzenie cięślnie.

W Warsz. przy ul. Wielkiej 13 został postrzelony posterunkowy 7-go Komisariatu, Aleksander Ce-

marcin Kuła przeszła na wylot. Strzał padł z rewolweru, który trzymał Józef Dudek. Postrzelenie nastąpiło zupełnie przypadkowo. Dudek sądził, że rewolwer jest mieniaładowany i bawiąc się nim, spowodował nieszcześliwy strzał.

Siniere kłusownika. W Świdniku Dużym pod Lublinem, dwaj kłusownicy, Antoni Śniada i Andrzej Domański, wybierali się na polowanie. Kiedy wychodzili z mieszkarni, rozległ się wystrzał i Śniada z rozstrząskaną głową runął na ziemię. Jak się okazało, Domański zaczął od drzwi dubeltówką, która wystrzeliła.

Wyścigi psów w Warszawie. „Rzeczpospolita” podaje: „Do Warszawy ma przybyć grupa kapitalistów sportowych (?) z Anglii, mających zamiar zorganizować w stolicy wyścigi psów z totalizatorem. Rzekomy ten sport jest dzisiaj bardzo modny w Anglii i przynosi znaczne dochody, co jest właśnie główną przyczyną zainteresowania się sportowców Polską”.

Jeleni przyczyna nieszczęścia. Z Gniewkowa pod Ierunim donoszą: P. Friedrich Lesche z Maedlańca udał się razem z dwoma synami do maj. Lipie pod Gniewkowem. W drodze powrotnej, gdy przejeżdżał koło Dąbków w lesie, wyskoczył nagle z gęstwiny i przebiegł drogę wystraszony spotkaniem ludzi — jeleni. Widok ten tak podziałał na konie, że te splosnęły się, poniosły jak szalone. Wóz się wywrócił, a jadący na nim odnieśli ciężkie obrażenia cięślnie.

Z wystawy w Krakowie. Na doroczniej wystawie drobiu były także okazy zajęcy górskich i nizinnych oraz rasowe koty angiorskie, jastrząb, puchacz i kuna — kamionka.

Wystawa psów. Na tegorocznej wystawie psów w Genewie na ogólną liczbę 376 okazów było z psów myśliwskich: 6 setterów angielskich, 6 irlandzkich i 9 pointerów.

Pies na wagę złota. — Bogata Amerykanka, mrs. Georges Legel z Los Angeles, nabyła pieska Tino za sumę 8 tysięcy franków. Tino jest prawdziwie „kieszonkowy” pieskiem, gdyż wzrost jego nie przewyższa wzrostu szczura, a waga wynosi 440 gramów. W dniu nabycia Tino przez panią Legel 440 gramów złota wynosiło 7.200 franków, a więc pieszek ten został dosłownie sprzedany na wagę złota.

KOMITET REDAKCYJNY: J. Bieszyński, W. Czerniejewski, W. Garczyński, J. Gieysztor, W. Jania-Polczyński, W. Killy-nowicz, H. Knothe, red. St. Krzywoszewski, St. Lilpop, pr. dr. E. Niezabitowski, F. Rożyński, A. hr. Rzewuski, W. Słoczyński, W. Sperleng, K. Swiderski, B. Świątorecki, Fr. Unrug i dr. St. Zaborowski.

Redaktorzy: Jan Sztolcman i Julian Ejsmond.

Wydawca: Centralny Związek Polskich Stow. Łowieckich

SKŁAD BRONI I PRACOWNIA RUSZNIKARSKA S. CHABROWSKI Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 83 — Telef. 26-62

połowa na sezon myśliwski:

NABOJE MYŚLIWSKIE: słynnej fabryki WOLFF & Co., WALSRODE, marki „SONNE”, „WOLF” z kapiszonem Gevelot (wyłączne przedstawicielstwo na Polskę i Gdańsk) oraz marki „POCISK” wyrobionych w Łaskowicach w kraju.

BRONIE MYŚLIWSKIE i SPORTOWE, SZTUCERY, TRÓJLUKI i BRONIE KRÓTKIE renomowanych fabryk: Alph. Forgeron, Lebeau, Francotte, Gelande, Bauera, Heyma, Fabrique Nationale, Br. Rempi, Carl Walther i wielu innych. Amunicja wszelkiego rodzaju Przybory myśliwskie Najtańsze źródło nabycia.

UWAGA: Skład specjalnie dobrze zaopatrzony w dobre i stosunkowo tanie bronie firmy Alph. Forgeron.

Oferty i wyjaśnienia oraz fachowe porady na pierwsze żądanie.

IV POWSZECHNA WYSTAWA DROBIU, ZWIERZĄT DOMOWYCH I PSÓW W ŁODZI W SALACH HELENOWA

INFORMACJE I ZGŁOSZENIA:

- I Biuro Wystawy przy Stowarzyszeniu Hod. Drobiu
- ul. Piotrkowska 243. -
II Alfred Szepe (Handel Win) ul. Rzgowska 10,
---- telefon 43-43. ----
III St. Miszewski i S-ka (Drukarnia) ul. Piotrkowska 111,
----- telefon 7-76. -----

**Wyśmienite naboje
dla elity myśliwych**

Do nabycia w składach broni

Przedstawiciel: PAUL de MAEN inż.
Warszawa, Al. Jerozolimskie 26. Tel. 77-98.

ŁANIE DO JELENIA

(Łoszonko) poszukuje dom. Siniarzewo poczta Żabieniec. Łaskawe oferty. proszę składać do „Łowca Polskiego”.

JAN SZTOLCMAN

JAK UNIKAĆ WYPADKÓW Z BRONIĄ?

NAKŁADEM CENTRALNEGO ZWIĄZKU POLSKICH STOWARZYSZEŃ ŁOWIECKICH WYSŁA BROSZURA NIEZBĘDNA NIETYLKO DLA MYŚLIWYCH, ALE TAKŻE DLA WSZYSTKICH POSIADACZY BRONI.

DO NABYCIA
W SKŁADACH BRONI I W RE-
DAKCJI „ŁOWCA POLSKIEGO”.
CENA 25 GROSZY

Suchary SPRATTSA dla psów

„szczeniąt
Karma dla bażantów „PHEASANTINA” Łuski z ostrog dla trawienia. Wylęgarki i Wychowalnie Buckeya. Przybory hodowlane dla ptactwa i zwierząt gospodarskich
— poleca ze składu Biuro Rolniczo-Techniczne —

Inż. ST. NAWAKOWSKI Sp. z o. o.
Warszawa, ul. Kredytowa 4. Tel. 291-34.

Polskie Przedsiębiorstwo Ochrony Łowiectwa
św. Huberta w Rzędówce, Górny Śląsk
dostarcza

w celu odświeżenia krwi i podniesienia zwierzęstenu:
kuropatwy, bażanty wszelkiego gatunku, cietrze-
wie, głuszcze i wszelką inną zwierzyznę pierzastą
zającą i wszelką grubą zwierzyznę sierściową.

S. HISZPAŃSKI szewc

w Warszawie, Krakowskie Przedmieście 7. Tel. 48-02.

Łatwiej od 1898 r.

SPECJALNOŚĆ! Obuwie myśliwskie.

1927 NOWOŚĆ SEZONU 1927
NIEZAWODNY NABÓJ
„**POCIŚK**”

WARSZAWSKA SPÓŁKA MYŚLIWSKA

SKŁAD BRONI I AMUNICJI

WARSZAWA, ULICA KRÓLEWSKA 17.

TELEFONY: 19-17. ZARZĄD: 78-27

Firnowe naboje śrutowe własnego wyrobu maszynowego z kapiszonem „GEVELOT” i prochem bezdymnym „ROTTWEIL”.

Przybory myśliwskie i szermiercze. Warsztaty puszkarskie

NA UKOŃCZENIU BUDOWA WŁASNEJ FABRYKI GILZ I PRZEBITEK MYŚLIWSKICH W WARSZAWIE.

FILJE.

w Wilnie, ul. Wileńska 10; w Poznaniu, ul. Gwarna 12 (tel. 19-08); we Lwowie, Plac Marjacki 4.

Egz. od 1861 r.

SKŁAD BRONI POD FIRMĄ J. SOSNOWSKI

WŁ. CZ. LISOWSKI

WARSZAWA, UL. OSSOLIŃSKICH 1 TELEFON NR. 47-47

Wyłączne przedstawicielstwa wszechświatowej sławy strzelb myśliwskich:

G. Defourny Sevrin a Liège

A. Forgeron

A. Francotte

Lepage

J. Nowotny, Praga.

Sztucery i Trójlutki wykonane specjalnie z zastosowaniem ostat-

nich wymagań techniki

Warsztaty reparacyjne.

Ceny i warunki najprzystępniejsze.

Ogłoszenia i cenniki bezpłatne.

Egz. od 1861 r.

BRON I AMUNICJA

H. SAWICKI i S. CZERSKI

WARSZAWA

Sp. z ogr. odp.

KRÓLEWSKA 31

TELEFON 38-03

Poleca na sezon bronię, sztucery i rewolwery pierwszorzędných fabryk

JEAN RIGA-STASSART, Liège

JOSEPH DEFOURNY, Herstal

R. GALAND, Paris

ANCIENS ETABLISSEMENTS PIE-

PER S. A. HERSTAL

FABRIQUE NATIONALE, Herstal

FR. WILB. HEYM, Soli

JOHAN SPRINGER'S ERBEN, Wien

WINCHESTER REPEATING ARMS

Co. Chun U. S. A.

Pojedynki, sztucery małokalibrowe i tarczowe

Amunicja wszelkiego rodzaju. Duży dział przyborów fechtunkowych.

Pierwszorządne warsztaty roszniarskie i rymarskie.

CENY I SZCZEGÓŁOWE OBJAŚNIENIA NA ŻĄDANIE.

Najlepsze ceny za zwierzyne

placą

BRACIA PAKULSCY

Warszawa, Centrala ul. Bracka 22

Telefon Nr. 31-73

Skrót telegraficzny „BRAPAKUL“

CZYTAJCIE

„TURYSTĘ“

Jedynе czasopismo poświęcone turystyce i przemysłowi turystycznemu.

Adres:

WARSZAWA, AL. JEROZOLIMSKA 39

Dostać można w Księgarniach Tow. „RUCH“